

Abstrakt (česky)

Předkládaná práce si klade za cíl provést diskurzivní a genderovou analýzu pozice vojákyní v československých ozbrojených silách v letech 1945–1989. Záměrem práce je posoudit vztah genderového řádu státního socialismu a vojákyní. K tomuto účelu využívá pramenné materiály z provenience armádního velení, záznamů škol, v nichž byly vedeny kurzy pro ženy-vojákyně a denní civilní a vojenský tisk.

Diskurzivně analytická kapitola zkoumá proměny postojů armádního velení k upotřebení žen v řadách ozbrojených sil a zabývá se cézurou v náboru žen v první polovině 60. let. Táže se také po motivacích žen pro službu ve vojsku a statisticky analyzuje sociální strukturu zájemkyní o vojenské povolání v 50. letech 20. století. V genderově analytické části práce, je zkoumán vztah mezi vojákyněmi a femininními a maskulinními atributy, zejména mateřstvím a vojenskou uniformou, a sleduje zastírání militární maskulinity v mediální reprezentaci a sebe prezentaci žen. Dále jsou zkoumány obrazy neškodnosti a nebezpečnosti žen v ozbrojených silách a šíření obrazu vlastních a cizích vojákyní, zejména v 80. letech. Z hlediska genderu jsou rovněž analyzovány negativní stereotypy, jež o vojákyních z povolání, ale i armádě jako takové v dané době existovaly.

Klíčová slova (česky)

Československo, vojákyně, gender, československé ozbrojené síly, státní socialismus, feminita, armáda